

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Петѣкъ. Цѣна-та за еднѣ годинѣ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвѣрти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва всякога да сѣ прѣдплатены и да сѣ испращатъ на Редакторъ-та у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЬКЪ, ДЕКЕМВРІЙ, 1875.

Брой.

ИЗВѢСТІЕ.

Понеже ся види да има въ Българскѣ-тъ періодическѣ книжечности ед-но праздно мѣсто, което можемъ да захванемъ, безъ да ся натурюваме въ мѣста-та, които други-тъ вѣстници ве-че държатъ, ный ще почнемъ отъ 1-й Януарій, 1876, да издаваме и *Сед-мичнѣ Зорницѣ*.

Мѣсечна-та Зорница ще слѣдва да е едно списаніе особно за млади-тъ.

Седмична-та Зорница ще бѣде осс-бно за възрастны-тъ. Тя ще бѣде *домашнѣ вѣстникѣ*, и ще съдържава по-учителны и любопытны свѣдѣнія отъ всякой видъ.

Една страница на всякой брой ще ся пълни съ политическы новины. Ный ще даваме разны свѣдѣнія за на-прѣдѣкъ-тъ въ искусства-та и науки-тъ. Ный обаче не щемъ да ся ограничаваме само съ настоящы събитія, но ще вмѣ-стяваме членове за знамениты лица, за любопытны събитія и за забѣлжи-телни открытія и изобрѣтенія и на ми-нѣлы-тъ вѣкове.

Ный смѣ приели отъ Нью-Йоркъ нѣ-колко стотины картины, които сѣ на-значены да изясняватъ слово-то Божіе. Тѣзи картины прѣдставятъ най-любо-пытны-тъ мѣста, които ся споменуватъ въ Библиѣ-тъ, древны орѣжія и му-зикальны орѣдія, и много отъ новы-тъ открытія въ Египетъ и Инневіѣ. Ный ще вмѣстяваме по еднѣ или двѣ отъ тѣзи картины въ всякой брой на Зо-рницѣ-тъ, заедно съ потрѣбны-тъ раз-ясненія.

Ный ще съдѣйствуваме, споредъ си-лы-тъ си, съ венчѣ-тъ списанія, кои-то ся старайтъ да покажатъ че на-родно просвѣщеніе е потрѣбно за на-родно благоденствіе, че чиста прав-ственностъ е самата здрава и вѣрна основа за лично и народно благополу-чіе, и че Господъ Исусъ Христосъ е Великий Икупитель на всички, които уповаватъ на него.

Ный прѣдставямы този листъ на чи-татели-тъ за да имъ покажемъ каква и колко голѣма ще бѣде *Седмична-та Зорница*, която ще ся издава всякой Петѣкъ.

Цѣна-та на вѣстникъ-тъ ще е едно бѣло меджидіе и половина.

Издаваме вѣстникъ-тъ толкозъ еф-тинъ, щото всякой домъ, който го ис-ка, да може да го приима.

Освѣнъ особны-тъ ни настоятели, всякой, който и да ни събере и испра-ти десетъ или повече спомоществова-нія, които да ся пращатъ на едно ли-це, има право да задържа десетъ на стотѣхъ за трудъ-тъ си.

Въ всякой случай спомоществова-нія-та трѣбва да сѣ прѣдплатены. Ный просимъ извиненіе отъ читатели-тъ си,

за дѣто имъ казвамы, че това правило ще ся държи строго, и че не ще да има никаквы исключенія.

Спомоществованія-та трѣбва да ся испращатъ до Редакторъ-тъ на Зорницѣ у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Ный поканямы всички, които удо-бръватъ това ни прѣдпріятіе, да съ-дѣйствуютъ за распространеніе-то на Зорницѣ, и да ни неприятъ спомоще-ствованія-та колкото е възможно по-скоро.

Редакторъ-тъ.

ВЪСТНИЦИ.

Вѣстници-тъ сѣ едно отъ най-до-стогабѣлжителны-тъ заявленія на по-вѣ-тъ цивилизаціѣ. Тѣхно-то вліяніе ся простира къмъ всякое отдѣленіе на челоѣческѣ-тъ дѣятельность, и извъ-редна-та имъ сила въобще ся при-познава.

Службы-тъ, които тѣ вършатъ, сѣ многочисленны и разнообразны. Тѣ съ-чульнѣ скоростъ събиратъ свѣдѣнія отъ разны земли и ги обнародватъ на свѣтъ-тъ. Каквото открытіе или изобрѣтеніе ся обнародва въ единъ языкъ, вѣстни-ци-тъ прибрѣзватъ та прѣвождатъ туй извѣстіе на много языцы, и съ това съ-единяватъ разны-тъ народы тѣй, щото вся-кой може да ся ползува отъ напѣдѣка на други-тъ. Тѣ постоянно съобщаватъ разны свѣдѣнія, които сѣ полезны за земледѣлцы-тъ, художники-тъ, търгов-цы-тъ и за философы-тъ. Тѣ изда-гатъ и изясняватъ на свѣта разны-тъ видове злины, отъ които той страда, и показватъ срѣдства-та, чрѣзъ които тѣзи злины могатъ да ся отмахнѣтъ. Тѣ ча-сто разискватъ съ доста остроуміе на-родны въпросы, и здравы-тъ имъ из-ложенія на международны въпросы и-матъ доста добры вліянія върху за-конодателны-тъ тѣла и държавны-тъ свѣты.

Исторія-та на начало-то и развитіе-то на тѣзи новѣ силѣ и на сегашно-то ѣ положеніе въ свѣтъ-тъ, ако да ся напишеше, щѣше да стане една много любопытна книга.

Древна-та цивилизація нѣмаше нищо подобно на днешно-то вѣстникарство; но Римляни-тъ издавахъ повседневно официално описаніе, въ което ся изла-гахъ разны народны случкы. Туй из-ложеніе бѣше *рѣжонисно* и ся нарича-ше *Акта Діурна* (Дневны събитія).

Отъ новы-тъ народы, Италианци-тъ най-напѣдъ почнѣхъ да издаватъ по-литическы и търговскы новины. Това ся почнѣ въ 1563, когато Венеціан-ска-та република имаше бой съ Сали-манъ II въ Далмаціѣ. Тогава правител-ство-то приготвяше *писменны* листове, които ся прочитахъ въ разны мѣста на онѣзи, които заплащахъ за тѣзи при-вилегіѣ по еднѣ монетѣ, която ся на-

ричаше *газета*. Първый-тъ редовенъ вѣстникъ на свѣтъ-тъ бѣше единъ *рѣ-жонисенъ* мѣсеченъ листъ, който ся из-даваше въ Венеціѣ. Правителство-то обаче не позволяваше да ся печати листъ-тъ. По-послѣ Папа Григорій XIII запрѣтиваше вѣстници-тъ въ Италиѣ, и отъ онова врѣме дори до днесъ Папы-тъ никога не сѣ обычали вѣстници. Тѣ всякога сѣ гледали на тѣхъ като на чумѣ. Прѣзъ 1845 въ Италиѣ сѣ изда-вахъ 205 вѣстници. Въ 1849 Папство-то много ги гоняше и спираше, но отъ 1859 на самъ вѣстникарство-то много е напѣдѣло въ онѣзи земѣ.

Първый-тъ редовенъ вѣстникъ въ Германіѣ почнѣ да ся издава въ 1612, и ся наричаше: «Описаніе за онова което ся случва въ Германіѣ, Италиѣ, Испаниѣ, Франціѣ, Источнѣ и Западнѣ Индіѣ и пр.»

Единъ отъ тѣзи първы вѣстници, кой-то почнѣ да ся издава у Франкфортъ-на-Майнѣ, въ 1616, ся издава и до днесъ. Въ Германіѣ сега ся издаватъ около 1,400 вѣстници.

Въ Англіѣ най-напѣдъ почнѣхъ да ся издаватъ *рѣжонисенны* вѣстници за богаты-тъ, защото само тѣ можахъ да ги купуватъ. Послѣ новины-тъ ся пи-шахъ въ стихове и ся пѣяхъ на на-рода; тогава тѣ ся печатахъ на брошу-ры. Подиръ това ся явихъ періодическы списанія, и най-послѣ почнѣхъ да ся издаватъ и вѣстници. Първый-тъ редо-венъ седмиченъ вѣстникъ въ Англіѣ почнѣ да ся издава на 1622. Въ 1861 въ Велико-Британіѣ ся издавахъ 800 седмичны и дневны вѣстници, отъ които ся отпечатахъ и распрѣснѣхъ 70,000,000 экземпляра. Лондонскый *Таймесъ*, който ся издава всякой день, прѣзъ 1861 имаше повече отъ 50,000 спомоществователи.

Въ горѣпомянуты-тъ държавы вѣ-стници-тъ първо почнѣхъ да ся изда-ватъ за да съобщаватъ *военны* новины. Въ Франціѣ обаче причина-та за поя-вленіе-то на вѣстници-тъ бѣше съвѣтъ друга. Единъ лѣкаръ въ Парижъ, на име Ренадотъ, бѣше навѣкихъ да забавя болницы-тъ си съ новины-тъ, които той самъ събираше. Послѣ му дойде на умъ-тъ че ще е по-добѣ да печати тѣзи новины, което и почнѣ да върши на 1631. Той ги издаваше въ видѣ на вѣстникъ, който ся наричаше *Газета*. Този вѣстникъ слѣдва да ся издава за 150 години. Прѣзъ 1861 въ Франціѣ ся издавахъ около 1,400 вѣстници и періодическы списанія, отъ които 1,100 бѣхъ посвятени на искусства-та, живо-писаніе-то, наукѣ-тъ, книжечность-тъ, търговіѣ-тъ и земледѣліе-то; а дру-гы-тъ 300 — на политическы прѣдмѣ-ты. Въ Парижъ има 50 вѣстници по-святени на моды-тъ, и около 100 дру-гы посвятени на разны-тъ художества. Почти всяко художество има свой осо-

бенъ вѣстникъ.

Първый вѣстникъ въ Сѣд. Държавы почнѣ да ся издава въ 1690, но скоро ся запрѣ отъ тогавашно-то правител-ство. Прѣзъ 1850 въ Сѣд. Държавы ся издавахъ 2,800 вѣстници, отъ кои-то повече отъ 250 бѣхъ дневны. Цѣ-ло-то число экземпляры печатены въ 1850 бѣше 426,409,978. Единъ дне-венъ вѣстникъ имаше 85,000 спомо-ществователи. Другъ единъ издаваше по 53,000 экз. отъ катадневно-то си из-даніе, 24,000 экз. отъ полуседмично-то си изданіе, и 205,000 экз. отъ седми-чно-то си изданіе — всичко 571,000 экземпляры на седмичѣ.

Въ Русіѣ вѣстници почнѣхъ да ся издаватъ въ 1703. За това Русско-то вѣстникарство е дължно на Петра Ве-ликаго, който самъ помогнѣ да ся из-дава първый вѣстникъ въ Москвѣ. Сега вѣстници ся издаватъ почти въ всички-тъ по-главны градове на Имперіѣ-тъ.

Въ Турціѣ първый-тъ вѣстникъ по-чнѣ да ся издава на 1795; той бѣше на Французскы. Отъ тѣхъ на разны-тъ народности на държавѣ-тъ сѣ направили забѣлжителенъ успѣхъ въ вѣстникарство-то

РАЗМЫШЛЕНИЯ НА М. ГИЗО ВЪРХЪ ХРИСТИАНСТВО-ТО.

(Съкращеніе.)

(Мнозина отъ читатели-тъ знайтъ че М. Гизо бѣше единъ отъ най-зна-мениты-тъ лица въ Франціѣ на настоя-щій вѣкъ. Той бѣше отличенъ и по гражданскы-тъ си службы и по кни-жечны-тъ си способности. Той за нѣ-колко години е занимавалъ нѣкои отъ най-высокы-тъ чиновѣ въ Франціѣ: былъ е министръ на вѣтрѣшны-тъ дѣ-ла, министръ на просвѣщеніе-то, ми-нистеръ на вѣнкашны-тъ дѣла, по-сланникъ въ Велико-Британіѣ, и про-фессоръ на Исторіѣ-тъ въ Сорбонѣ. Той е списалъ много историческы, фи-лософическы и политическы книги.)

На 1864 той издаде нѣколко размы-шленія върхъ христіанскѣ-тъ религіѣ. Въ прѣдисловіе-то на тѣзи книгѣ, той казва: «За 35 години съмъ ся тру-дилъ да основѣ гражданскѣ свободѣ и да поддържамъ редъ чрѣзъ законы-тъ. Въ тѣзи борбы азъ съмъ научилъ ва-жностъ-тъ на христіанскѣ-тъ вѣрѣ. Богъ сега ми позволява да посвятѣ на тѣзи религіѣ останѣлѣ-тъ часть на животъ-тъ си, което е най-голѣма-та привилгія и най-голѣма-та почеть кои-то азъ могъ да получѣ отъ благово-леніе-то му.»

Като вѣрвамы че размышленія-та на такъвъ единъ мѣжъ ще бѣдѣтъ пріеты отъ читатели-тъ ни, ный ще съкратимъ нѣколко части отъ тѣхъ за въ стѣлно-ве-тъ на *Зорницѣ*. — Ред.)

I.

Естественни Въпроси.

Отъ само-то начало на човѣкъ-родъ дори до днесъ е имало нѣкои въпроси, които силно сж привличали вниманіе-то на човѣкъ-тѣ. Човѣкъ-тѣ отъ всякой вѣкъ сж ся занимавали съ тѣзи въпроси не само отъ едно просто любопытство, нито само отъ една голѣ жажда за наукѣ, но отъ едни много по-дълбоки и по-силни подбужденія. Тѣзи въпроси сж толкозъ свързани съ настояще-то имъ състояніе и съ бѣдѣ-ще-то имъ назначеніе, щото човѣкъ-тѣ, които иматъ здравъ разумъ, не могатъ да гледатъ на тѣхъ съ хладнокрѣвие.

Отъ що произлѣже този свѣтъ? Отъ що и какъ станѣ човѣкъ-родъ? Какво е начало-то му, и какво е назначеніе-то му? Има закони на които човѣкъ е подчиненъ; има ли и законодатель? Човѣкъ-тѣ усѣщатъ че, ако и да сж подчинени подъ закони, тѣ пакъ сж свободни: наистинѣ ли сж свободни? Какви сж отношенія-та между човѣкъ-тѣ и Създателъ-тѣ?

Свѣтъ-тѣ прѣдстави едно чудно и скърбно зрѣлище. На всяко мѣсто ся нахожда и добро и зло, редъ и безредица, радость и скърбъ, все размѣсены и противоположны. Отъ що е този смѣсъ и тѣзи борба? Естествено-то състояніе на човѣкъ-то добро-то ли е, или зло-то? Ако добро-то е естествено-то му състояніе, отъ що е зло-то? Защо има страдания и смъртъ? Човѣкъ усѣща че той е и великъ и малкъ, силенъ и слабъ. Той намѣрѣ въ себе си чудны силы, но пакъ той е недостаточенъ за себе си, и не може самъ да спобуди само-тѣ си на нѣщо. Той търси помощъ отъ другѣ, отъ нѣщо което е надъ него: той ся моли. Това вѣтрѣшно неспокойствіе и тѣзи молитвы какво значатъ? Какво показватъ тѣ?

Тѣзи сж нѣкои отъ естественни-тѣ въпроси, съ които сж ся занимавали всички-тѣ народи. Тѣ сж естествени на човѣкъ, и само на човѣкъ. Добитѣ-тѣ не ся безпокоятъ съ такѣва въпроси. Тѣ сж свободни и отъ надѣждѣ-тѣ и отъ страхове-тѣ, които вълнуватъ човѣкъ-то сѣрдце. Тѣ сж доволни съ настояще-то си състояніе и не ся смущаватъ съ въпроси, които ся отнасятъ на минѣло-то или на бѣдѣще-то. Но човѣкъ-тѣ не могатъ да бѣдѣтъ доволни и спокойни додѣто тѣзи важни въпроси ся не рѣшатъ. Тѣ сж принудени отъ самото си естество да ся трудятъ да ги рѣшатъ. Нѣкои ся задоволяватъ да отхвърлятъ тѣзи въпроси на странѣ като празни и безполезни, и да ся наслаждаватъ само съ нѣкои религіозни усѣщанія, които нѣматъ никакви разумны убѣждѣнія. Но човѣкъ тѣ е създаленъ, щото той е принуденъ не само да усѣща, но и да мисли, и той не може да сполучи траенъ миръ додѣто тѣзи важни въпроси не ся рѣшатъ, и додѣто вѣра-та му не ся основе на разумны убѣждѣнія.

Има пакъ други човѣкъ, които не-катъ да отхвърлятъ тѣзи въпроси като непотрѣбни. Тѣ потвърдяватъ че въ свѣтъ-тѣ нѣма нищо тайнствено, и че нѣма нужда да ся рѣшаватъ тѣзи въпроси. Тѣ казватъ че свѣтъ-тѣ е вѣ-ченъ, и че и закони-тѣ му сж вѣчни. Въ свѣтъ-тѣ, говорятъ тѣ, нѣма нищо друго освѣнъ явления и закони, отъ дѣй-ствіе-то на които всичко произхожда.

Относително за мнѣніе-то на тѣзи послѣдни-тѣ, ний само ще кажемъ се-

га, че то прѣзира най-всеобщы-тѣ и най-дълбоки-тѣ убѣждѣнія на човѣкъ-родъ, и отхвърля фактове-тѣ на всеобщѣ-тѣ исторіи.

Тѣзи въпроси, които ся възбуждатъ въ сѣрдце-то на всякой човѣкъ, отъ които той не може да избѣгне, трѣбва да ся рѣшатъ. Слѣдъ нѣколко години трудове и размисленія, азъ съмъ убѣжденъ че ученія-та на хри-стіанство-то рѣшаватъ тѣзи въпроси въ единъ удовлетворителенъ начинъ.

СЛАВЯНСКИ-ТѢ НАРОДИ.

Въ ново-то изданіе на етнографическѣ-тѣ харти на славянски-тѣ народы, които Г. Мирковичъ е направилъ, и които скоро е печатало Славянско-то Благодѣтелно Дружество въ Сан-Петербургъ, има много любопытни таблици. Въ тѣзи таблици ся показватъ числа-та и мѣстопрѣбываніе-то на раз-ны-тѣ славянски народы. Число-то на всички-тѣ Славяны е 90,365,633 души. Русси и Рутини сж 66,129,590 души, отъ които 57,905,194 живѣтъ въ Русіи, 3,223,100 въ Австро-Унгаріи. Сърбо-Кроати-тѣ сж 5,940,539 души, отъ които 7,652 живѣтъ въ Русіи, 2,959,887 въ Австро-Унгаріи, 123,000 въ Чернѣ-Горѣ, 1,150,000 въ Сърбіи, и 1,700,000 въ Турціи. Бѣл-гари има 5,123,952 души, отъ които 97,032 души живѣтъ въ Русіи, 26,920 въ Австро-Унгаріи, 500,000 въ Руманіи, и 4,500,000 въ Турціи. Словенци има 1,287,000 души, отъ които 1,260,000 живѣтъ въ Австро-Унгаріи, и 27,000 въ Итали. Слова-ци има 2,223,830 и всички живѣтъ въ Австро-Унгаріи. Чехи има 4,815,145 души, отъ които 7,754 живѣтъ въ Русіи, 60,185 въ Пруссіи, и 4,633,378 въ Австро-Унгаріи. Поляци-тѣ сж 9,492,162 души, отъ които 4,633,000 души живѣтъ въ Русіи, 2,404,584 въ Пруссіи и 2,444,200 въ Австро-Унгаріи.

Отъ Славяны-тѣ 69,346,671 упо-трѣбляватъ Кирилово-то Азбуке, а 20,518,962 Латинско-то. Славяны-тѣ иматъ разны вѣроисповѣданія. Отъ тѣхъ 62,179,635 сж православни, 3,074,127 расколници (схизматици), 3,147,429 юнѣти, 19,628,442 католици, 1,436,000 протестанти, и 900,000 мохамедани.

ПЪРВО ЗДРАВО УЧИ, ЧЕ ТОГАВА СЪДИ.

Халей, единъ астрономъ, бѣше поза-разентъ съ безвѣріе, и често обичаше да ся разговаря върхъ този прѣдмѣтъ. Веднѣжъ той дойде при Исаака Нютона, прочутый философъ, и при друго почи-да ся казва че е безвѣрникъ. Нютонъ ся обърихъ къмъ него и му каза: «Господине, ты никога не си училъ здраво за тѣзи прѣдмѣты, а азъ съмъ училъ за тѣхъ. Като философъ не обезчестявай себе си да ся мислиш че можешъ да съдишъ въпроси за които никога не си испытвалъ здраво.» Халей при-позна че изобличеніе-то му бѣше право и прилично.

Никой нѣма право да нападне едно какво да е нѣщо, прѣди добръ да знае какво е то. Дали прѣдмѣтъ-тѣ е граж-данскій или религіозенъ, той трѣбва хубавъ да ся изучи, че тогава да ся говори за него. Който напада Библии-тѣ безъ да знае добръ какво има въ неѣ, обезчестява себе си. Ниска ра-бота е да съдишъ нѣща за които смы неѣжи.

РАЗВАЛИНЫ-ТѢ НА АМФИ-ТЕАТРЪ-ТѢ ВЪ РИМЪ.

Картина-та прѣдставлява развалины-тѣ на древный амфитеатръ въ Римъ, както тѣ ся видятъ сега.

Императоръ Титъ направи този амфи-театръ въ първый вѣкъ на христіанство-то. Зданіе-то бѣше около 188 метры дълго, 155 метры широко и 50 метры високо. Стѣны-тѣ му извѣтъ бѣхъ съ-градены отъ мраморъ и украсены съ статуи. Вѣтрѣ имаше около 60 или 80 редове мраморны сѣдалища околѣвръстъ зданіе-то. То събираше около 80,000 души зрители. Императоръ-тѣ, благо-родници-тѣ и обшій народъ имажъ о-бычай да ся събиратъ въ този амфи-театръ за да гледатъ на най-безчело-вѣчески игры и забавки.

Въ срѣдъ зданіе-то имаше едно мѣсто послано съ пѣсѣкъ, на което човѣ-ци бѣхъ принуждавани да ся борятъ съ дивы звѣрове. Стаи-тѣ подъ сѣда-лища-та, въ които ся държахъ звѣро-ве-тѣ, още стоятъ. Разни злочестници бѣхъ принуждавани да ся борятъ и бѣятъ и единъ съ другъ за удовольствіе-то на народъ-тѣ.

Тѣзи крѣпавы и безчовѣчны борбы почижахъ въ 264 прѣди Христа, като едно заниманіе и утѣшеніе въ врѣме на погребеніе. Изпърво борачи-тѣ бѣ-хъ пѣшници, робіе или виновници, по-послѣ и нѣкои отъ гражданы-тѣ ся бо-ряхъ, и най-послѣ, слѣдъ като ся у-станови имперія-та, даже и благород-ници-тѣ ся бѣяхъ въ амфитеатръ-тѣ. Имаше особны училища, въ които ся учахъ да ся борятъ и бѣятъ. Борачи-тѣ ся бѣяхъ въ разны начини: по два-ма, по чети, пѣши, на коніе и съ во-енны каруцы. По нѣкога борачи-тѣ ся бѣяхъ съ вързаны очи.

Императоръ Титъ веднѣжъ заповѣда да ся продължи една такава битва за 100 дена. Траянъ повели за другъ да ся продължи 123 дена, въ което врѣ-ме 10,000 борачи ся бѣхъ, и 11,000 лѣти звѣрове быдохъ убити. Тѣзи крѣ-павы битвы ся продължавахъ до кога-то Римъ пріе христіанскѣ-тѣ вѣрѣ. Първый христіанскій императоръ ги о-сѣди, и въ 404 слѣдъ Христа тѣ ся унищожихъ. Единъ христіанинъ, на име Телемакусъ, припижъ помежду онѣ-зи, които ся бѣяхъ. Той быде убитъ, но негово-то пожертвуваніе станѣ при-чина за да ся унищожатъ този языче-скій обичай.

Въ този амфитеатръ много христіа-ни-мѣжѣ, жены и дѣца, сж ся хвърля-ли на звѣрове-тѣ, и пѣсѣкъ-тѣ въ о-

нова зданіе е испилъ крѣвъ-тѣ на мно-жество христіаны, които прѣдпочитали да умрѣтъ съ такава жестока смъртъ, нежели да ся отрежѣтъ отъ Господа Исуса Христа.

Тѣзи голѣмы развалины сж свидѣте-ли противъ жестокости-тѣ на языче-ство-то, и за благодарія-та на хри-стіанство-то.

ВОЛКАНИ ВЪ САНДВИЧЕСКИ-ТѢ ОСТРОВЫ.

Въ единъ отъ Сандвически-тѣ о-строва, нареченъ Хавай, ся нампатъ почти най-забѣлѣжителны-тѣ вулканы на земѣ-тѣ. На този островъ има три вулкани; първый ся нарича Мауна-Ки-а, на сѣвернѣ-тѣ странѣ на острова, кой-то е около 4,650 метры высокъ, а сега този вулканъ е изгасналъ; второй ся нарича Мауна-Лоа, на южнѣ-тѣ стра-ни на острова, и е около 4,580 метры высокъ; третій ся нарича Килавеа, и е близу до Мауна-Лоа, и около 1,320 метры высокъ. Този послѣдній, Кила-веа, е най-забѣлѣжителный-тѣ отъ всички-тѣ, защото той постоянно дѣй-ствува и исхвърля лавѣ. Зритель-тѣ, като ся искачи горѣ, ще види прѣдъ себе си една голѣма бездна около 500 метры дълбока. Окружностъ-та на върхъ-тѣ, или уста-та на тѣзи бездна е о-коло 1,500 метры, а окружностъ-та на дѣно-то ѣ е около 1,000 метры. Дѣ-но-то е голѣмо езеро отъ лавѣ, която нѣкъдѣ е стопена, по нѣкъдѣ покрита съ корѣ; а по нѣкъдѣ ся виждатъ остро-върхы могилокы, отъ които хвърчатъ на-горѣ пушакъ и лава: часто има около 50 отъ тѣзи могилокы. По нѣкога, особно по нѣ, много лава ся исхвърля на вѣтъ и прави голѣмо огненно езеро, което е единъ отъ най-величественны-тѣ из-гледы, щото въображеніе-то на чело-вѣкъ може да си прѣдстави.

По нѣкога тѣзи бездна за нѣколко години нарѣдъ продължава да ся пѣли съ лавѣ. Веднѣжъ тя ся напѣлила до дѣто лава-та станѣла 200 метры дъл-бока. Тогава тя намѣрила отъ долу ду-пкъ та истекла на вѣтъ, и наводнила нивѣ, ливады, и всичко, което было на пѣтъ-тѣ ѣ, и отишла въ море-то, което было около 60 километры далечъ. Зрѣ-лище-то было ужасно. Огненна рѣка да-тече прѣзъ поле-то и да ся влива въ море-то е нѣщо, което човѣкъ не вижда часто. Тѣзи огненна рѣка была около 1000 метры широка и около 8 метры дълбока, и дѣто ся вливала въ море-то, тя падала отъ единъ брѣгъ 20

метри высокъ. Като падала лава-та въ море-то, ставали страшны хвучения, димъ и пепелъ ся хвърляли по въздухъ-тъ и пълнили голѣмо пространство и послѣ много отъ лице-то на земѣ-тъ ся покрыло съ пепелъ.

НАЧАЛО-ТО НА ХРИСТИАНСТВО ТО.

I.

Единъ Важенъ Исторический Въпросъ.

Прѣди 18 вѣка Кесари-тъ бѣхъ рас-пространили завоеванія-та си надъ о-бразованный-тъ свѣтъ, и велика-та Римска Имперія бѣ достигнала до най-высокъ-тъ степенъ на силъ-тъ си. Вѣкъ-тъ, за който говоримъ, бѣ забѣл-жителенъ за умственикъ-тъ си дѣятел-ность. Той бѣ панстнижъ златный-тъ вѣкъ на Римскъ-тъ писменность; обаче той бѣ и единъ вѣкъ на нравственно отпаданіе. Това ся подтврждава и отъ собственны-тъ му списатели и отъ ны-нѣшны-тъ историци. Ренанъ казва: «Людость-та и жестокость-та управ-ляваха частъ-тъ и направихъ Римъ е-динъ истинский адъ.»

Въ този вѣкъ ся роди въ едно не-значительно село на имперіѣ-тъ едно отроче, което ся наименува Исусъ. Като достигна на 30 годишнъ възраст, той начпъ да посѣщава села-та на о-течество-то си и да поучава народъ-тъ. Той говори страшны думы за себе си и за дѣла-та си. Нѣкои си го слушахъ съ радость; нѣкои си ся ругахъ съ него, а други го прѣслѣдвахъ до смъртъ.

Какво произлѣзе отъ този чловѣкъ на когото начало-то бѣ толкова скром-но, въкашны-тъ обстоятелства толко-ва неблагопріятны и животь-тъ му толко-ва краткъ? Какво впечатленіе на-прави този смиренъ чловѣкъ на онѣзи великѣ имперіѣ, на който слава-та испълни свѣтъ-тъ? Какво вліяніе на-прави той върху онѣзи силъ, на които цѣлый-тъ свѣтъ не е можалъ да про-тивостои? Нека безпристрастна-та исто-рія да отговори на тѣзи питанія. Ги-зо, единъ знаменитъ французский исто-рикъ, доказва че Евангеліе-то на Исуса Христа «е завладѣло Гръціѣ, Римъ и варварскъ Европъ.» Христіанство-то спрѣ онѣзи ужасенъ потокъ на пороцы-тъ, който бѣ притисналъ тогава цивили-заціѣ-тъ. То извади свѣтъ-тъ отъ едно безчестіе, за което е срамотно да ся говори въ днешно врѣме. Даже онѣзи, които отричатъ божество-то на Исуса Христа, приматъ че негово-то дохожданіе е было най-значительно-то събытіе въ цѣлѣ-тъ исторіѣ на минѣ-ло-то; и че то повече отъ всяко дру-го нѣщо е имало вліяніе върху свѣтъ-тъ.

Осемнаесетъ вѣка сѣ ся измѣнили откато Исусъ е живѣлъ и умрѣлъ. Как-вы чудны промѣненія сѣ станѣли от-тогава насамъ. Прочуты-тъ школы на Гръцкѣ-тъ философіѣ отколъ ся сѣ за-творили, и слава-та на Римскѣ-тъ импе-ріѣ отдавна е исчезнала. Христіанство-то обаче е продължавало да съществу-ва прѣзъ всички-тъ тѣзи 18 вѣка. Из-между безчисленны-тъ промѣненія на минѣло-то, само то не ся е измѣнява-вало. Посредъ развалины-тъ на минѣ-ли-тъ учреждения, то само стои твердо върху едно непоколебимо основаніе. То е было свързано съ начало-то и порастваніе-то на великы-тъ царства, които сега управляватъ свѣтъ-тъ; и до такава степенъ то е повліяло обы-чай-тъ, законы-тъ и учрежднія-та на образованный-тъ свѣтъ, щото мнозина

доказватъ че сегашно-то образованіе е плодъ на христіанство-то. Хюмъ, е-динъ англійскы историкъ, ако и да бѣ-ше невѣрникъ, принуденъ бѣ да припо-знае че Англія е длѣжна за свободѣ-тъ си на онѣзи, на които характеръ-тъ бѣ образуванъ отъ Евангеліе-то Христово. Макали, другъ единъ исто-рикъ, като говоряше за срѣдны-тъ вѣ-кове, уподобява Церквѣ-тъ Христовѣ на единъ ковчегъ, който е плувалъ самъ поерѣдъ мракъ-тъ и бурѣ-тъ надъ по-топъ-тъ, и е носилъ въ себе си сѣме-на-та, отъ които една по слава ци-визизация трѣбваше да изникне. Бан-крофтъ, единъ отъ най-знамениты-тъ американскы историци, доказва ясно до каква степенъ Америка е длѣжна на Евангеліе-то за свои-тъ народны учреждения. Слѣщо-то е истинно и за други-тъ образованы народы въ свѣта. Начало-то на христіанство-то е слѣдо-вателно единъ много важенъ прѣдмѣтъ за онѣзи, които издирватъ силы-тъ подъ вліяніе-то на които цивилиза-ція ся е образувала. Всякой разсѣдителъ исторіѣ непременно трѣбва да разгледа въпросъ-тъ: *Кой бѣ Исусъ Христосъ?* И всякой който го издирва добръ, ще ся убѣди че ако той бѣ онова което обяви самъ си да е—Сынъ Божій, то негово-то чудесно влі-яніе въ минѣло-то не е вече чудно нѣщо. Тогава всичко е ясно; но ако на-противъ ный отречемъ че той бѣ онова, което провъзгласи себе си да е, то исторія-та на образованный-тъ свѣтъ прѣзъ минѣли-тъ 18 вѣка остава една гатанка, който никой не е можалъ да рѣши.

НОВЪ ПОХОДЪ КЪМЪ СЪВЕРНЫЙ ПОЛЮСЪ.

Мнозина знаѣтъ че Англія и Аме-рика нѣколко пѣти сѣ испрацали чело-вѣцы по Сѣверный Ледовитый Океанъ съ цѣлъ да издирватъ тамошны-тъ мѣ-ста. Чловѣци-тъ въ най-послѣдний А-мериканскы сѣверенъ походъ стигнахъ почти до 83° широчинѣ, на сѣвернѣ-тъ странѣ на Гринландіѣ, но като умрѣ капетанъ Холъ, тѣ ся принудихъ да ся вържатъ назадъ. Цѣлъ-та на тѣзи походы е да изнаѣрять да ли море-то около полюсъ-тъ е напстнижъ незамръзнуло, и да рѣшатъ много научны въпросы, кон-то ученый свѣтъ има за доста важны.

Тѣзъ годнижъ Англійско-то прави-тельство натѣкнило и испратило хора за новъ походъ къмъ Сѣверный полюсъ. Този походъ състои отъ два паранлу-ва, които отплували отъ Англіѣ на 17го Май. Мисли ся че тѣ ще отсѣт-ствувать двѣ години. Но тѣзи пара-плувы вѣроятно не ще ся вържатъ вече, и за това други ще ся испратятъ да поерѣшиятъ чловѣцы-тъ въ Деско у Гринландіѣ, дѣто ся мисли че ще сти-гнѣтъ съ канцы. Паранлуви-тъ иматъ добры управители и отбрани хора за работѣ-тъ, и всички други потребно-сти за да пазятъ хора-та отъ студъ, и за да могатъ да пѣтуютъ по ледове-тъ. Тѣ сѣ вървали прѣзъ Іуліи и Ав-густъ и сѣ стигнали до колкото ся може вече на сѣвернѣ-тъ странѣ отъ Гринландіѣ. Тамъ ще прѣзимувать. На пролѣтъ чловѣци-тъ ще оставятъ на-раплувы-тъ и отъ тамъ ще грѣгнѣтъ по Ледовито Море съ шейны и кучета и ще отидѣтъ на сѣверный полюсъ. А-ко, намѣсто ледъ, намѣрятъ че вода-та около полюсъ-тъ не е смръзнула, тѣ иматъ канцы съ които да плувать.

Има надѣжда че добры и важны от-критія ще ся направятъ чрѣзъ този по-ходъ. Всичко, щото искусство и пары могатъ да сторятъ за добрый успѣхъ на този походъ е вече направено. Прѣ-ди да трѣгнѣтъ чловѣци-тъ имахъ нѣколко добры угощенія, и много по-дароци имъ ся дадохъ. Слѣдъ като ми-нахъ Деско въ Гринландіѣ, нищо ве-че не ще може да ся чуе за тѣхъ и отъ тѣхъ за нѣколко мѣсецы. За нѣ-колко мѣсецы прѣзъ зимѣ-тъ тѣ нѣма да виждатъ слѣнце-то.

ВОЙСКИ ВЪ ЕВРОПЪ.

Споредъ «Франсъ», единъ вѣстникъ който ся издава въ Паризъ, войскы-тъ на Европейскы-тъ държавы за сега и годишны-тъ издвѣнія за поддържа-ніе-то на тѣзи войскы сѣ както слѣдва:

	Войници	Лир. Англ.
Германія	1,700,000	20,000,00.
Англія	535,000	24,800,000.
Австрія	535,000	10,800,000.
Белгія	43,000	1,659,200.
Данія	54,000	366,000.
Испанія	270,000	6,400,000.
Франція	1,700,000	26,600,000.
Гръція	51,000	60,000.
Италія	760,000	9,840,000.
Холандія	100,000	1,120,000.
Португалія	13,000	180,000.
Руссія	1,550,000	27,200,000.
Швеція	160,000	1,120,000.
Швейцарія	180,000	260,000.
Турція	300,000	5,680,000.
Всичко	7,951,000	136,465,200.

Тѣй щото 8,000,000 души войска стои на кракъ въ Европѣ, и близу 137,000,000 англійскы лиры ся издѣ-вѣватъ всѣкѣ годнижъ за тѣзи войници. И всичко това е да пазнъ просвѣщенны-тъ Европейцы да ся не искраджѣтъ!

Египетскыи Халифъ издирва по джа-минъ-тъ и монастыри-тъ ръкописи за да състави единъ библиотекъ въ Каиръ. Казватъ че той намѣрилъ тридесетъ раз-личны ръкописи отъ Корана, отъ кон-то единъ-тъ ся прѣдилага да е 1150 годишны вѣтъхъ.

Колко ли драгоцѣнности лѣжатъ по монастыри-тъ изъ Българіѣ безъ да н-ма кой да ги търси.

Срѣдне-то число чловѣцы, които на хылядо-то умиратъ на годнижъ-тъ въ слѣдующы-тъ градове е както слѣдва: въ Мюнхенъ умиратъ 38 души на 1000, въ Берлинъ 37, въ Туринъ 33, въ Вие-нѣ 26, въ Амстердамъ 24, въ Парижъ 23, въ Брюселъ 19, въ Лондонъ 18 души. Отъ това единъ англійскыи вѣ-стникъ заключава че Англія е най-здра-во мѣсто въ Европѣ.

ТРИХИЛЯДОГОДИШЕНЪ ГРАХЪ.

Единъ Англичанинъ, като издирвалъ нѣкои старинны въ Египетъ, намѣрилъ въ единъ каменъ гробъ, край единъ мум-іѣ, нѣколко зърна отъ сухъ грахъ. Той здраво пазилъ този грахъ и когато ся върналъ въ Англіѣ той го посѣлѣ въ земѣ-тъ. Сѣме-то поникнуло и два стрѣкове порастили доста голѣми и вързали плодъ, който убрали когато узрѣлъ. Нѣкои отъ стрѣкове-тъ, които на вторѣ-тъ годнижъ порастили отъ това ново сѣме, были повече отъ единъ лактъ и половина высокы, и были по-крити съ много хубавы цѣтѣве. Тозъ грахъ е много вкусенъ и е по-добръ отъ всѣкой другъ видъ грахъ щото ся знае.

Споредъ официалны-тъ (правител-ственны-тъ) изложенія на Съединены-тъ Държавы въ Америкѣ, прѣзъ 1873 сѣ ся издѣвили тамъ отъ свободны пода-роцы и отъ редовны даноцы 11,250,000 доллари (около 225,000,000 гроша) за училища-та и коллегіи-тъ. Отъ тѣзи пары 619,800 дол. (12,396,000 гр.) сѣ были за богословскы училища, 78,600 даллари за лѣкарскы коллегіи, 252,000 за по-высоко образованіе на женскыи полъ; а други-тъ за общы-тъ училища и коллегіи.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ТУРЦИЯ.

Една депутация, състояща отъ Нег. Прѣв. Хассанъ Феми Ефенди, Г. Е. Ла Фонтейнъ, Контъ Де Рочетинъ и отъ нѣкои други лица, въ сѣботѣ пода-де на Н. Высочество, Великий Ве-зиръ, единъ адресъ подписанъ отъ 50 души, които живѣятъ въ Цариградъ и ся интересувать въ рудници-тъ на царство-то.

Въ този адресъ тѣ споменувать за разны-тъ минералы, които ся на-миратъ толкозъ изобилино по всичкѣ-тъ имперіѣ, и обращать вниманіе-то на Н. Высочество къмъ срѣдства-та, чрѣзъ които рудници-тъ могатъ да ся раз-работватъ.

Депутация-та ся пріела добръ отъ Н. Высочество, който изразилъ дъл-бокъ интересъ въ този прѣдмѣтъ, и у-вѣрилъ депутаты-тъ че той ще запо-вѣда на Прав. Комиссіѣ да разсѣди за това незабавно, и ако е потребно да ся съвѣтѣ съ онѣзи, които особно ся интересувать въ рудници-тъ на Тур-ціѣ. Дано скоро ся положатъ такыва срѣдства за разработваніе-то на руди-цы-тъ, щото и правителство-то и на-родъ-тъ да ся ползувать отъ тѣхъ.

Министерство-то на въкашны-тъ дѣла скоро ще прати едно окръжно писмо до Европейскы-тъ силы, чрѣзъ което да имъ обяви че има намѣреніе да извършва всички-тъ международны пощенскы службы по цѣлѣ Турціѣ, споредъ условія-та на пощенскыи съ-боръ въ Бернъ.

ХЕРЦЕГОВИНА.

Рауфъ Паша, Босненскыи-тъ Валя, е испратилъ слѣдующый-тъ телеграмъ до Министеръ-тъ на Войнѣ-тъ съ датажъ отъ 18/30 Ноемвр.:

На 15/27 того азъ трѣгнѣхъ за Га-чко съ 17 баталіона. Азъ пристигнахъ въ Алашевѣ въ Недѣльѣ, и влѣзохъ въ Гавранкѣ, главный-тъ градъ на о-крѣжіе-то Пива, въ слѣдующый-тъ день. Ный намѣрихмы войскы-тъ расположе-ны тамъ въ свѣршеннѣ обезпечность и въ добро положеніе. Азъ отправихъ войны-тъ си срѣщо едно тѣло отъ 5,000 възстанницы, които бѣхъ ся появили близо до Гласивитѣ. Митежинцы-тъ ся распрѣснѣхъ отъ само-себе си безъ да ся ударятъ. Слѣдъ като оставихъ хранѣ за 5 мѣсецы на войскѣ-тъ въ Пивѣ, азъ ся завърнихъ къмъ Гачко, дѣто пристигнахъ днесъ.

Слѣдующый-тъ телеграмъ ся е прі-елъ отъ команданти-тъ на военно-то отдѣленіе въ Новый Пазаръ съ да-тажъ отъ 17/29 Ноем.

На 16/28 того като ся извѣстихъ че чета-та на добръ познатый-тъ мите-

жники Миро была въ проходѣ-тъ Рика, близо до село-то Дабсикъ, Вранско о-кражѣ, азъ събрахъ достаточнo число войскъ, и нападихъ непріятель-тъ. Битка-та трая 3 часове, слѣдъ който възстаници-тъ ся оттеглихъ, като запалихъ къщи-тъ въ конто бѣхъ ся установили въ начало-то, тъй както и други 25 къщи и нѣколко сламены колибы. Императорскы-тъ войскы ся върнѣхъ тогава, и възстаници-тъ, ако и да ся опитахъ за вторъ биткѣ, бѣдохъ съвършено распрѣснати. Възстаници-тъ имахъ 67 души убиты, а Императорскы-тъ войскы само 1 убитъ и 4 ранены,

Берлинскы-тъ дописникъ на *Морнингъ Постъ* телеграфира на 14/26 Ноемвр. слѣдующе-то.

Никаква надѣжда нѣма за сполукъ на депутаціи-тъ, която отъ странъ-тъ на възстаници-тъ въ Херцеговинѣ отива до три-тъ сѣверны силы. Императорскы-тъ силы иматъ едно рѣшително отвращеніе отъ идеи-тъ за Босненско самоуправленіе. Австрійско-то правителство особено ся е изразило силно върху този прѣдмѣтъ. Контъ Андраши е казалъ че то ще бѣде една стѣпка къмъ расчлененіе-то на Турскъ-тъ имперіи, нѣщо, на което той е рѣшенъ да не дава ухо.

АНГЛІЯ.

Извѣстно е вече че Англійско-то Правителство е купило акціи-тъ отъ Суезскы-тъ каналъ на Хедивъ-тъ за 4 милиона лиры Англійскы. Разны мнѣнія и тълкуванія ся дадохъ и продължаватъ да ся даватъ още върху това отъ Европейскы-тъ вѣстници.

Англійскы-тъ вѣстници одобряватъ и хвалятъ бързинѣ-тъ, тайность-тъ и дѣятельность-тъ на правителство-то въ тѣзи работѣ. Благовѣрміе-то за да ся купятъ акціи-тъ на Хедивъ-тъ ся случи по слѣдующій начинъ. Въ послѣднитѣ години Египетъ е заемалъ много пары отъ Европѣ, отъ конто голѣма часть ся е заемала не въ име-то на правителство-то, но въ име-то на Хедивъ-тъ, който е залагалъ много отъ личны-тъ свои притяжанія като осигоряваніе за тѣзи заеми. Хедивъ-тъ послѣ ся намѣри въ такыя финансовы мѣжнотин, щото, за да ся освободи отъ тѣхъ, той прѣдложи на Англійско-то Правителство да купи акціи-тъ му. Англ. Правителство изведнѣжъ пріе предложеніе-но му и безъ да ся допытва до нѣкоѣ отъ другы-тъ силы и безъ да обнародва нѣщо за намѣреніе-то си, то незабавно свърши дѣло-то. Когато това ся обнародва, всякой пыташе тѣзи двѣ пытанія: Каква е цѣль-та на това купуваніе? Какво ще кажатъ другы-тъ силы?

Явно е че каквото и да ся случи, Англія е рѣшила добръ да пази пята къмъ источны-тъ си владѣнія. И до колкото ся види, тѣзи постѣпка не ся гледа злѣ отъ другы-тъ правителства. Франція повече ся интересува въ този въпросъ отъ колкото Германия или Руссія, но Французи-тъ не говорятъ строго върху това.

Журналъ де Парисъ, като изразява вѣроятнo възглагоде-тъ на Френско-то правителство, казва че Франція не е можала да купи акціи-тъ на Хедивъ-тъ, и че тя може да ся счита до нѣдѣ честита за дѣто Англія ги има отъ колкото друга нѣкоя държава, на който име-то не е нужно да ся спомене.

Франція не е въ положеніе да ся мѣси сега въ Истокъ и другадѣ. Тя види това ясно, и не завижда на прѣимущество-та, конто Англія може да придобіе отъ покупкѣ-тъ на тѣзи акціи; тя види и затрудненіе-то което може да произлѣзе отъ придобиваніе-то имъ.

Русскы-тъ вѣстници малко ся говорили върхъ този прѣдмѣтъ; но Брюселскы *Нордъ*, който ся счита за Русскы органъ, казва че ще е потребно да има нѣкои международны споразуменія заради каналъ-тъ.

Австрійскы-тъ вѣстници казватъ че това купуваніе не може да поврѣднѣ никой народъ, и Германскы-тъ вѣстници потвърдяватъ сѣщо-отъ.

ФРАНЦІЯ.

Политическы въпросъ, който особено занимава Французы-тъ днесъ, е новыи избирателенъ законъ. Сегашнo-то народно събрание въ Франціи ся избра скоро слѣдъ оттегляваніе-то на Германскы-тъ войскы, за да гледа работы-тъ приврѣменно.

Правителство-то ся е бояло да растури това събрание и да заповѣда да ся избератъ новы прѣдставители, за да не бы свободна-та партія да избере повечето членове. За нѣколко врѣме Народно-то Събрание е разисквало върху единъ новъ законъ за избираніе-то на прѣдставители-тъ.

Разискванія-та сѣ были доста усърдны и сѣ ся продължавали за много врѣме. Всякая партія ся е трудила тъй да ся направи законъ-тъ, щото да може тя най-много да ся воспользува отъ него. Политика-та на главный министръ, М. Бюфетъ, е была явна. Той рѣшително ся е старалъ да употреблява всякой възможенъ и законенъ начинъ за да помага на правителство-то тъй, щото въ избираніе на подгласницы (кандидаты) да може то да вѣстѣржествува; и сѣ тѣзи цѣль той е вмѣстилъ въ новыи законъ такыя членове, конто ще спомагатъ на това.

Новыи законъ, слѣдъ като ся е прѣначилъ малко, ся пріелъ съ 532 гласове за и 87 противъ него. Споредъ този законъ, число-то на народны-тъ прѣдставители е доста намалено. Настояще-то Събрание състои отъ 735 членове, но бѣдѣще-то ще състои само отъ 632 членове. Държава-та е расподѣлена на нѣколко малкы окрѣжия и всяко окрѣжіе ще избира по единъ прѣдставитель. Но ако нѣкое окрѣжіе има повече отъ 100,000 души народъ, то може да избира повече отъ единъ прѣдставитель, споредъ населеніе-то си. Има обаче само 112 окрѣжия, конто могатъ да изберѣтъ повече отъ единъ прѣдставитель. Свободна-та партія искаше да ся раздѣли държава-та на па-голѣми окрѣжия, отъ конто всяко да избира по нѣколко прѣдставители. Политика-та на правителство-то бѣше да отдѣли села-та отъ градове-тъ и да ги направи да избиратъ прѣдставители-тъ си отдѣлно. Свободны-тъ искахъ да съединятъ градове-тъ и села-та и да заредѣтъ тъй щото населеніе-то отъ градове и села заедно да избиратъ прѣдставители. Причина-та на това е явна. Населеніе-то на градове-тъ е повече-то отъ свободны-тъ, а онова по села-та, като е подъ вліаніе-то на Папство-то и по просто, вѣобще гласоподава противъ свободны наредбы.

Испрво правителство-то прѣдложи да не позволява на поселенія-та да

избиратъ прѣдставители. Причина-та и на това е явна. Поселенія-та почти всякога сѣ избирали свободны прѣдставители. Прѣдложеніе-то на правителство-то обаче не ся пріе отъ Събрание-то, и така Алжирія ще има право да избира 3 прѣдставители, а другы-тъ поселенія 4. Може бы че избираніе-то на прѣдставители-тъ ще стане по всѣхъ Франціи на 23-й Февруарій.

Скоро ще ся избере едно ново гражданско тѣло, което ще ся нарече Сенатъ и ще състои отъ 75 членове, конто ще ся изберѣтъ изъ помежду членове-тъ на настояще-то Народно Събрание. Щомъ тѣзи сенаторы ся изберѣтъ, Народно-то Събрание ще рѣши кога да ся растури.

РУССІЯ.

Единъ Русскы телеграмъ отъ Ташкендъ отъ 9/21 Ноемвр. казва: «Слѣдъ заминуваніе-то на Генерала Кауфмана отъ Наманганъ за Коендъ на 3-й того, вѣлненіе-то между жители-тъ на първо-то мѣсто и въ окрѣжностъ-тъ му ся увѣличава. Генералъ Скобеловъ на 4-й того смири Кипчакско-то възстаніе и вѣорѣжи жители-тъ на Туракуртанъ. Прѣзъ това врѣме Кипчакци-тъ нападихъ ненадѣйно на Наманганъ, и на 5-й того на твърдинѣ-тъ и на Русскы-тъ станъ. Гарнизонъ-тъ противостоя храбро за 3 дня, когато Генералъ Скобеловъ ся завърнѣ и, слѣдъ като бомбардира Наманганъ, прѣвзе градъ-тъ. Кипчакци-тъ, конто ся бѣхъ укрѣпили на мѣсто-то, разбѣгахъ ся, като оставихъ слѣдъ себе си 3,800 мъртвы. Русскы-тъ загубы сѣ были незначительны. Безредница владѣе изъ Кокандъ. Управитель-тъ на Махрамъ е разбилъ 2,000 души въ околностъ-тъ на тѣзи крѣпость. Въ Наманганъ и въ окрѣжностъ-тъ му всичко за сега е тихо.»

ГЕРМАНИЯ.

Пруско-то правителство обвинява Контъ Арнима за прѣдательство по причинѣ на единъ безименъ брошурѣ, която ся преписва на него. Споредъ Прускы-тъ законы, всякой такъвъ виновникъ трѣбва да ся затвара най-малко за 6 мѣсецы и най-много за 10 години, споредъ винѣ-тъ му.

Князь Бисмаркъ объявилъ на Германскы Парламентъ, че той ще даде оставкѣ-тъ си, ако ся не наложатъ по тежки наказанія за гражданскы обиды. Това ся види да сочи къмъ Контъ Арнима.

ГРЪЦІЯ.

Единъ мѣстенъ вѣстникъ обнародва едно извлеченіе изъ едно писмо отъ Атинѣ, въ което ся споменува, че приврѣменно-то повишваніе на Гръцкы-тъ министръ въ Цариградъ, е было свързано съ намѣреніе за измѣненіе-то на политикѣ-тъ на Гръцкы-тъ Кабинетъ спрямо Портѣ-тъ. *Л. Хералдъ* обаче ся съмнѣва въ истинность-тъ на това, и казва че Гръцко-то Правителство като ся извѣстило въ послѣдно врѣме че Великий-тъ Везиръ, въ свѣжданіе-то си съ Г-нѣ Калерги, намѣстникъ-тъ на Гръцкы-тъ министръ, е изразилъ благодарность за пріятельско-то положеніе поддържано отъ Гръцкы, явило на Г-на Калерги да благодарни на Махмудъ Паша, и въ сѣщо-то врѣме да го увѣри че искрено-то желаніе на Еллинско-то Правителство е да стѣгне още повече връскы-тъ на пріятельство-то, конто толкова честито

сѣ съединили двѣ-тъ страны прѣзъ послѣдны-тъ години.

Гръцкыи министръ Г-нѣ Кундуріоти ся е завърнѣлъ тѣзъ дни отъ Атинѣ, и е ималъ разговоръ съ Рашидъ Паша, министръ-тъ на въшны-тъ дѣла, върху прѣдмѣтъ-тъ за съмнителны-тъ Еллинскы подданици.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Българскыи-тъ Екзархъ и Леди Странфордъ.

Отъ два мѣсеца насамъ, една благородна Англійска госпожа, на име Леди Странфордъ, придружена отъ Лордъ Кямбелъ, членъ въ Англійскыи Парламентъ, ся намира тука въ столицѣ-тъ. Тѣзи госпожа е съпруга-та на покойный-тъ Лордъ Странфордъ, който е былъ прѣвъ между Англичаны-тъ да прѣпорѣчи Българскыи-тъ народъ на образованныи-тъ свѣтъ, като народъ най-много численъ, най-трудолюбивъ и най-вѣренъ между христіанскыи-тъ народности въ Турціи, и слѣдовательно като народъ отъ голѣмъ важность отъ политическы точки зрѣніе. Господство му е былъ запознатъ добръ съ характеръ-тъ и съ языкъ-тъ на Българы-тъ, и е съдѣйствувалъ, ако и косвенно, за рѣшеніе-то на церковный-тъ въпросъ, като е писалъ нѣколко членове за него въ важны Англійскы вѣстници прѣди нѣколко години. Слѣдъ смъртъ-та му, благородна-та му съпруга въ 1869 е събрала всичкы-тъ членове, конто той е писалъ за Българы-тъ и ги е печатала на свое изживеніе въ единъ книжъ подъ заглавіе «Изборъ отъ Списанія-та на Виконтъ Странфордъ».

Сега когато Господство ѣ ся намира тука, Българскыи-тъ Екзархъ ся е воспользувалъ отъ случай-тъ, и е испратилъ отъ своѣи странѣ единъ депутаціи, състоицѣ отъ Архимандрита Іосифа и отъ Д-ръ Чомакова, който ѣмъ поздравилъ за благополучно-то ѣ пристиганіе, и изрази ѣ чувства-та на уваженіе на Българскыи-тъ народъ за память-тъ на Лордъ Странфорда.

Леди Странфордъ, прѣди нѣколко дни, придружена отъ Лордъ Кямбелъ, е направила едно посѣщеніе на Екзархъ-тъ въ Орта-Кюи. Негово Блаженство пріелъ отличны-тъ си гости съ голѣмъ почеть, и ся разговарилъ съ Господство ѣ надълго за положеніе-то на Българы-тъ.

Леди Странфордъ е имала намѣреніе да пѣтува изъ Българско, но едно по причинѣ на смущенія-та, и друго по причинѣ на зимѣ-тъ, тя е отложила пѣтуваніе-то си за идуще-то лѣто.

Бассиретъ извѣстява, че за да ся въведѣтъ съвършенны преобразования въ Высокы-тъ Сѣдилища, Правителство-то ще състави двѣ новы сѣдловища, на конто прѣдсѣдатели-тъ вече сѣ назначени.

Споредъ единъ телеграмъ пріетъ на 22/4 того отъ Рауфъ паша, Босненскыи Валия, около 5,000 вѣстанци, конто были обсадили турско-то село Билена и ся были два три пѣти съ императорскыи-тъ войскы, ся побѣдили.

Арзумиянъ Ефенди, управитель-тъ на Печатъ-тъ, опровергава като лѣжливы слухове-тъ че Правителство-то имало намѣреніе да отложи до Марта заплащаніе-то на лихвы-тъ, конто има да ся платятъ на Іануарій, и потвърдява че тѣ ще ся платятъ на опрѣдѣлено-то врѣме.

Прѣдсѣдате-тъ на Съединены-тъ Държавы съобщилъ, споредъ както обыкновенно става, изложеніе-то си за народны-тъ дѣла на Конгресъ-тъ, който ся събралъ на 25/7 того. Въ това изложеніе той извѣстява че сношеніе-то на правителство-то съ другы-тъ силы е удовлетворительно, но оплаква продължителны-тъ смущенія и безредницы въ Кубѣ.

Издава ся отъ Американско-то Евангелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печатницѣ-тъ на Д. АРАМІАНА
Агопѣанъ-ханъ № 12.